

The Crisis Year in Seklerland: 1949

In Romania, the political turning point was 1948, but on the local level the political, economic and social changes could be felt only by 1949. Going through the events of institutional change and cultural symbolisation, I made a historical-anthropological analysis of the society's reactions to the extension of the new power, more exactly, the reactions of the szekler rural society (in the 4 counties that belonged to Szeklerland by that time). What I followed was how the society reacted to the fast and aggressive intrusion of the new power through events that can be defined as phenomena of a cultural crisis. In the zone of Odorheiu Secuiesc, in 1949 there was a millenaristic movement, expecting the end of the world, an archaic form of conflict resolution with the colonizing new power. A series of events took place, that were perceived as wonderful, and thousands of people gathered around a prophet woman, waiting for the end of the world and the redemption of the good. I consider the 1949 events a turning point, a cultural reaction in a peripheral region of Romania, of Eastern Europe.

The book is made up of seven chapters. In the first five I present the extension of the power - the party state - to Szeklerland: how institutions were born, new practices of domination and government were formed, and the places of symbolisation were occupied. In these chapters I present documents from newspapers, results of a research in the archives of the time. In chapters sixth and seventh I describe the fate of the traditional elite which used to produce and reproduce symbols, and I present the peak of the conflict between the new power and the leaders of the catholic church, the Sumuleu-Ciuc pilgrimage, then the sequence of wonders and the millenaristic movement. At the end, I give an interpretation of the events presented.

Tartalomjegyzék

Előszó	5
Bevezető	15
1. A FORDULAT ÉVE? AZ ORSZÁG ÉS A VILÁG	
1948 ÉS 1950 KÖZÖTT	35
1.1. <i>A fordulat Romániában</i>	35
1.2. <i>1949: Törvények, rendeletek, szabályozások</i>	37
2. APPARÁTUSOK, SZERVEZETEK, HIVATALOK	50
2.1. <i>A párt</i>	50
2.2. <i>A tömegszervezetek</i>	56
2.2.1. <i>A Magyar Népi Szövetség</i>	56
2.2.2. <i>Ifjómunkás Szövetség, Pionírszervezet</i>	61
2.2.3. <i>Romániai Nők Demokratikus Szövetsége</i>	64
2.2.4. <i>Az ARLUS</i>	66
2.2.5. <i>A szakszervezetek</i>	66
2.3. <i>Az államhatalom szervei</i>	68
2.3.1. <i>A Milícia</i>	68
2.3.2. <i>Az Ideiglenes Bizottságok</i>	72
2.3.2.1. <i>„Irányítják, vezetik és ellenőrzik...”</i>	
<i>A törvénykezési keretek</i>	72
2.3.2.2. <i>A szelekció</i>	75
2.3.2.3. <i>Az alakulás</i>	76
2.3.2.4. <i>A működésről</i>	79
2.3.3. <i>Igazságügyi szervek. A megtorlásról</i>	81
2.4. <i>A gazdaságról</i>	84
2.4.1. <i>Üzemek, gyárak</i>	85
2.4.2. <i>Állami gazdaságok, traktorállomások</i>	87
2.4.3. <i>Kollektív gazdaság</i>	88

2.4.4. Szövetkezetek	89
2.5. Oktatás	91
2.6. Egészségügy	94
2.7. Közművelődés	96
2.8. A 17. köztársaság	101
3. TERV ÉS VALÓSÁG	110
3.1. Az 1949-es egyéves állami terv előzményei	110
3.2. A terv	112
3.3. A terv kísérőtársai	118
3.4. Munkaerő-gazdálkodás	122
3.5. Adózás	127
3.6. Beszolgáltatás	130
4. AZ OSZTÁLYHARC: HAZAFIAS KÖTELESSÉG	139
4.1. Ellenségek	141
4.1.1. Kulákok	142
4.1.2. Papok	148
4.1.3. Az ellenséget jellemző tevékenységek: szervezkedés, összeesküvés, merénylet	151
4.1.4. A leleplezett ellenség: kizárások, tisztogatások	154
4 2. Az osztályharc „éles fegyverei”	156
4. 2.1. A munkaverseny	156
4.2.2. Az ellenség írott képei	158
5. ÜNNEPEK, KAMPÁNYOK	167
5.1. Az év ünnepei	168
5.1.1. Május 1	168
5.1.2. Augusztus 23	170
5.1.3. November 7.	170
5.2. „Tanítónk, atyánk, vezetőnk lettél...” a szovjet ünnepek	173
5.2.1. A Sztálin-kultusz	175
5.3. „Föl egy derűsebb, jobb életre, föl!” A kultúrforradalom	181
5.3.1. Az időgazdálkodás megváltoztatása	186
5.3.2. „Szocialista ünnep” rítus helyi gyakorlása	187

5.3.3. Az osztályharc élezése	188
5.3.4. Társadalmi igazodás kikényszerítése	189
5.3.5. Integráció, az egység megteremtése	190
5.3.6. Testvériség hangsúlyozása	191
5.4. <i>Kiegészítőként: sportversenyek</i>	193
6. A HAGYOMÁNYOS FALUSI ELIT ELLENI TÁMADÁSOK	201
6.1. <i>„Népi demokráciánk papi palástba bújt ellenségei...”. Leszámolás Márton Áronnal és híveivel</i>	206
6.1.1. A kampány	208
6.1.2. A csíksomlyói búcsú napja	209
6.1.3. <i>Agitátorok a búcsún</i>	212
6.1.3.1. A búcsú – ahogy az agitátorok jelentései mutatják	214
6.1.3.2. A frontok	218
6.1.4. <i>A búcsú után</i>	221
6.2. <i>Tanítók</i>	223
7. CSODÁK, MILLENARIZMUS. A SZÉKELYFÖLDI FALUSI TÁRSADALOM REAGÁLÁSAI	232
7.1. <i>A mozgalom rekonstruált képe</i>	233
7.2. <i>Az események a sajtó-nyilvánosságban</i>	238
7.3. <i>„Mindenünket elvehetik, de istenünket nem.” A krízis</i>	248
Utószó	259
Források és irodalom	262
Anul crizei în Secuime: 1949	267
The Crisis Year in Seklerland: 1949	268

Kiadja a Pro-Print Könyvkiadó
Felelős vezető: Burus Endre igazgató
Műszaki szerkesztő: Botár Emőke

Készült a csíkszeredai Pro-Print Rt. nyomdájában,
1000 példányban, 17 ív terjedelemben.